

MINISTERIET FOR FLYGTNINGE
INDVANDRERE OG INTEGRATION

NOTAT

Dato: 31. maj 2011
Kontor: Internationalt
J.nr.: 11/39452
Sagsbeh.:

Skriftlig forelæggelse for Folketingets Europaudvalg af integrationsministerens tale vedrørende Integrationsministeriets punkter på dagsordenen for rådsmødet for retlige og indre anliggender den 9.-10. juni 2011.

Følgende punkter er på Europaudvalgets dagsorden vedrørende forelæggelse af integrationsdelen af rådsmødet for retlige og indre anliggender den 9.-10. juni 2011:

- EU's sydlige naboer
- Forslag til ændring af Frontex-forordningen
- Status på det fælleseuropæiske asylsystem (CEAS) samt orientering om fremsættelse af nye ændringsforslag til modtagelsesdirektivet og asylproceduredirektivet
- Evaluering af EU-tilbagetagelsesaftaler
- Forslag til direktiv om indrejse- og opholdsbetingelser for virksomhedsinternt udstationerede tredjelandstatsborgere
- Kommissionens forslag om ændring af Visumforordningen
- Udarbejdelse af liste over rejsedokumenter, der giver indehaveren ret til at passere de ydre grænser, og som kan forsynes med visum, og om oprettelse af en mekanisme til føring af denne liste
- Kommissionens meddelelse om Migration og Asyl i 2010 ledsaget af afrapportering på den europæiske pagt om indvandring og asyl
- Kommissionens meddelelse om migration af 4. maj 2011
- Forslag til direktiv om betingelserne for tredjelandstatsborgeres indrejse og ophold med henblik på sæsonarbejde
- Kommissionens forslag til et direktiv om en enkelt procedure for udstedelse af en samlet opholds- og arbejdstilladelse samt om et fælles rettighedssæt for arbejdskraftsindvandrere, der opholder sig lovligt i en medlemsstat
- Gennemførelsen af visuminformationssystemet (VIS)
- Oprettelse af et it-agentur på området frihed, sikkerhed og retfærdighed

- Der er tale om en meget omfattende dagsorden denne gang, hvilket er meget typisk for det sidste rådsmøde under et formandskab.
- For en del af emnernes vedkommende vil der dog kun blive givet en statusrapport på rådsmødet.
- Jeg vil i dag koncentrere mig om de emner, som jeg vurderer, er de væsentligste, det vil sige situationen i Nordafrika, forslaget til ændring af Frontex-forordningen, det fælles europæiske asylsystem og evaluering af tilbagetagelsesaftalerne.
- For de øvrige punkter henviser jeg til det oversendte notat.

Dagsordenspunkt 17) Nordafrika samlenotatets side 2

[EU-procedure: Sagen er ikke omfattet af forbeholdet. Der er tale om en generel drøftelse, og sagen forelægges alene til orientering. Alene sager af større rækkevidde – for eksempel lovgivningsmæssigt eller økonomisk – forelægges med forhandlingsoplæg, jf. Folketingets beretninger].

- Situationen i Nordafrika og Middelhavet er fortsat alvorlig, og vi skal derfor på ny drøfte emnet på rådsmødet i juni.
- Som jeg tidligere har nævnt for udvalget, er Rådet for retlige og indre anliggender blevet opfordret af DER til inden juni 2011 at præsentere en plan for

udviklingen af kapaciteter til at håndtere flygtnin-
ge- og migrationsstrømme fra Nordafrika.

- På rådsmødet den 11. april 2011 blev der opnået enighed om de mere kortsigtede tiltag, såsom styrkelse af den ydre grænsekontrol via Frontex-operationer.
- På det ekstraordinære rådsmøde den 12. maj 2011 var der bred støtte til den holistiske tilgang, som Kommissionen i sin meddelelse om migration af 4. maj har anlagt i forhold til at håndtere de nuværende migrationsmæssige udfordringer.
- På rådsmødet i juni forventes det, at man vil forsøge at opnå enighed om rådskonklusioner vedrørende en mere langsigtet handlingsplan.
- Handlingsplanen skal præsenteres for DER på mødet den 24. juni 2011, hvor asyl og indvandring forventes at stå højt på dagsordenen.
- Jeg forventer, at handlingsplanen (rådskonklusionerne) særligt vil have fokus på følgende **3 områder:**
- For det første er der behovet for en øget dialog og indgåelse af partnerskaber med de nordafrikanske lande om migration, sikkerhed og mobilitet.

- Der forventes at blive lagt op til, at der skal fastsættes individuelle målsætninger for de enkelte lande afhængigt af deres konkrete situation.
- Mobilitetspartnerskaber er jo noget, der allerede arbejdes med inden for EU, hvor partnerskaber indgås på frivillig basis mellem tredjelande og interesserede lande i EU.
- Det er klart, at der ved indgåelsen af sådanne partnerskaber ikke må stilles forventninger i udsigt over for landene, som ikke vil kunne indfries.
- Partnerskaberne skal ikke i sig selv indebære, at der gives adgang til fri indrejse i EU, men der skal derimod gives bistand til at opbygge migrations-systemer i landene, og der kan udveksles information om mulighederne for lovligt at indrejse i EU.
- Det er også vigtigt, at der ved indgåelsen af partnerskaberne stilles krav om, at landene tager deres egne statsborgere tilbage, og at de arbejder for at bekæmpe ulovlig indvandring. På den baggrund vil der på sigt, og efter en konkret vurdering af, om landene er parate, også kunne blive tale om at indgå visumlempelsesaftaler.

- Regeringen støtter, at man får udviklet en mere langsigtet handlingsplan til at håndtere situationen i Middelhavet, herunder et øget samarbejde med landene i regionen.
- Men det er også vigtigt at øge samarbejdet med de lande, som migranterne kommer fra. Jeg tænker her f.eks. på Somalia, Eritrea og Sudan, som mange af de flygtninge, der indrejser til EU, oprindeligt kommer fra. Regeringen støtter, at fordrevne primært skal hjælpes i nærområdet.
- Det er vigtigt, at vi gør oprindelses- og transitlandene bedre i stand til selv at yde beskyttelse til flygtninge og asylansøgere, bl.a. ved at forbedre modtagefaciliteter for asylansøgere og selve asylsagsbehandlingen.
- For det andet formoder jeg, at planen vil fokusere på behovet for at indføre en mekanisme på grænseområdet med henblik på at genindføre indre grænsekontrol. En sådan mekanisme skal kunne aktiveres, når et land ikke lever op til sine forpligtelser til at kontrollere egne grænser, eller når et land er udsat for et helt ekstraordinært pres på sine grænser.
- Kommissionen har oplyst, at man overvejer at fremkomme med et forslag inden længe.

- Regeringen støtter et sådant initiativ, men det er selvfølgelig vigtigt, at mekanismen ikke bliver en trussel mod den fri bevægelighed. Det skal derfor kun være muligt at genindføre den indre grænsekontrol undtagelsesvist og i særlige tilfælde.
- Og lad mig hertil understrege, at Regeringen ikke med 2020-aftalen om en styrkelse af toldkontrollen har intentioner om at genindføre den indre grænsekontrol. Dette er en misforståelse, som vi arbejder intensivt på at rette op på.
- Jeg kan hertil oplyse, at vi har indledt en dialog med Kommissionen om aftalen, og at gennemførelsen af aftalen selvfølgelig vil ske i fuld overensstemmelse med vores EU-retlige forpligtelser.
- Endelig tror jeg, at planen for det tredje vil omhandle oprettelsen af et fælles europæisk asylsystem.
- Kommissionen lægger med sin holistiske tilgang også vægt på, at der i overensstemmelse med den allerede fastlagte tidsramme oprettes et fælles europæisk asylsystem senest ved udgangen af 2012.

- Regeringen støtter denne tilgang: Et velfungerende europæisk asylsystem er naturligvis et meget vigtigt fundament i håndteringen af lignende situationer fremover. Det har derfor stor betydning, at vi etablerer et system, hvor de medlemslande, som oplever et stort migrationspres, kan få støtte. Dette vil jeg komme ind på lidt senere.

Dagsordenspunkt 18) Frontex-forordningen samlenotatets side 8

[EU-procedure: Sagen er omfattet af forbeholdet men der er tale om en videreudvikling af Schengen-reglerne. Der er tale om en generel drøftelse, og sagen forelægges alene til orientering. Alene sager af større rækkevidde – for eksempel lovgivningsmæssigt eller økonomisk – forelægges med forhandlingsoplæg, jf. Folketingets beretninger].

- Med hensyn til ændringen af Frontex-forordningen har det længe været en prioritet at få afsluttet forhandlingerne senest i juni 2011.
- Der er fortsat mindre hjørner af forslaget, som forhandles, men forhåbentligt vil der kunne opnås politisk enighed om forslaget på rådsmødet.
- Det er netop Frontex-operationer, der er med til at sikre, at vi på kort sigt kan håndtere den aktuelle situation i Nordafrika.
- Regeringen støtter selvfølgelig, at Frontex gives et styrket mandat.
- Danmark deltager aktivt i arbejdet i Frontex. Rigspolitiet har siden 2008 løbende bidraget med personel til Frontex-operationer og har allerede udsendt betjente bl.a. til Frontex-operationen ved Lampedusa.

Dagsordenspunkt 19) Det fælles europæiske asylsystem (og status på situationen i Grækenland) samlenotatets side 19

[EU-procedure: Sagen er omfattet af forbeholdet men der er tale om en videreudvikling af Schengen-reglerne. Der er tale om en generel drøftelse, og sagen forelægges alene til orientering. Alene sager af større rækkevidde – for eksempel lovgivningsmæssigt eller økonomisk – forelægges med forhandlingsoplæg, jf. Folketingets beretninger].

- Et andet punkt på dagsordenen er status på oprettelsen af det fælles europæiske asylsystem, som jeg netop kort har berørt i forhold til håndteringen af situationen i Nordafrika.
- Jeg forventer, at Kommissionen på rådsmødet vil præsentere sine nye forslag til modtagelses- og asylproceduredirektiverne. De to forslag er netop vedtaget i dag af Kommissionen, hvorfor jeg desværre ikke har haft tid til at sætte mig nærmere ind i indholdet. Det vil jeg dog gøre snarest muligt.
- Det kommende rådsmøde er det sidste under det ungarske formandskab, og formandskabet forventes derfor at ville redegøre for sine fremskridt i forhandlingerne, ikke mindst i forhold til Dublinforordningen og flygtningedefinitionsdirektivet.
- Et væsentligt udestående i forhold til Dublinforordningen er fortsat forslaget om etableringen af en suspensions- eller nødmekanisme, der skal

kunne afhjælpe situationen i et land, der er under stort migrationspres.

- Det er regeringens opfattelse, at vi i langt højere grad bør arbejde for at forhindre, at et land kommer i en situation som den Grækenland står i, frem for at etablere mekanismer til at afhjælpe problemet, når det allerede er opstået.
- Vi vil derfor arbejde for at etablere en beredskabsmekanisme med sigte mod fremtidige situationer, og hvor der kan drages nytte af de eksisterende muligheder i EU, herunder EASO, midler fra solidaritetsfondene, støtte fra Frontex mv.

Dagsordenspunkt 20) Tilbagetagelsesaftaler samlenotatets side 27

[EU-procedure: Sagen er omfattet af forbeholdet men der er tale om en videreudvikling af Schengen-reglerne. Der er tale om en generel drøftelse, og sagen forelægges alene til orientering. Alene sager af større rækkevidde – for eksempel lovgivningsmæssigt eller økonomisk – forelægges med forhandlingsoplæg, jf. Folketingets beretninger].

- Endelig vil jeg kort berøre punktet om en ny europæisk strategi for aftaler med tredjelande om tilbagetagelse af egne borgere. Jeg har tidligere oplyst udvalget om indholdet af Kommissionens meddelelse herom.
- På det kommende rådsmøde forventes det, at der skal vedtages rådskonklusioner, hvor rådet giver sin holdning til kende om dette vigtige emne.
- Jeg kender endnu ikke indholdet af disse konklusioner, men de må forventes at fokusere på at skabe en fornyet og sammenhængende tilgang, hvor mere overordnede relationer til og bredere samarbejde med de lande, som EU ønsker at indgå aftaler med, i højere grad tages i betragtning.
- Spørgsmål om brugen af incitament og sanktioner forventes også at fremgå, samtidig med at den folkeretlige forpligtelse for lande til at tage egne statsborgere tilbage fastholdes.

- Jeg forventer ikke, at konklusionerne vil indeholde støtte til Kommissionens ønske om at inkludere menneskerettighedsovervågning i aftalelandene.
- Men Kommissionen vil nok arbejde for, at det på en eller anden måde afspejles i konklusionsteksten, at medlemslandene skal overholde deres internationale forpligtelser i forbindelse med udsendelser og at man ønsker at iværksætte en nærmere undersøgelse af muligheden for overvågning heraf.

Supplerende punkt om en overvågningsmekanisme i relation til visumfrihed.

[EU-procedure: Sagen er ikke omfattet af forbeholdet. Der er tale om en generel drøftelse, og sagen forelægges alene til orientering. Alene sager af større rækkevidde – for eksempel lovgivningsmæssigt eller økonomisk – forelægges med forhandlingsoplæg, jf. Folketingets beretninger].

- Jeg kan supplerende oplyse, at formandskabet i går den 31. maj 2011 har udsendt en revideret dagsorden for rådsmødet den 9.-10. juni 2011.
- På denne dagsorden er der tilføjet et punkt ud over de punkter, som jeg har forelagt i dag og i det oversendte samlenotat.
- Det drejer sig om den konkrete implementering af den opfølgingsmekanisme, som kan tages i brug over for de vestlige Balkanlande, såfremt den visumfrihed der er indført, medfører uønsket tilstrømning fra disse lande til Schengen-området.
- De fleste af landene på det vestlige Balkan er jo nu visumfri til Schengenområdet, for så vidt angår personer der er i besiddelse af biometriske pas.
- Mange medlemsstater har udtrykt bekymring over de tendenser, man har set til en stigning i antallet af asylansøgere fra f.eks. Serbien, Makedonien og Montenegro efter indførelsen af visumfrihed.
- På rådsmødet for retlige og indre anliggender den 8.-9. november 2010 præsenterede Kommissio-

nen en erklæring om etablering af en mekanisme til overvågning af udviklingen i tilstrømningen fra det vestlige Balkan til Schengen-området.

- Dette er udvalget blevet orienteret om forud for rådsmødet den 24.-25. februar 2011.
- Mekanismen skal gøre det muligt at reagere hurtigt på udviklingen, og skal ses i sammenhæng med forslaget om at indføre en mekanisme til eventuel suspension af visumfriheden, hvis udviklingen nødvendiggør det. Det forslag er nærmere beskrevet under punkt 22 i samlenotatet om forslag til ændring af visumforordningen.
- Jeg forventer, at Kommissionen på rådsmødet kort vil orientere om status for implementering af erklæringen om overvågningsmekanismen, herunder køreplaner for de enkelte lande med fact finding missioner mv.
- Jeg forventer også, at Kommissionen på rådsmødet vil præsentere en rapport for Serbien og Makedonien.
- Generelt er tendensen, at Tyskland på det seneste har oplevet et fald i antallet af asylansøgere fra Serbien og Makedonien mens f.eks. Sverige og Luxembourg fortsat oplever en stigning.

- I Danmark har vi oplevet en svag stigning i antallet af asylansøgere fra Serbien.